

کَلَامُ مِلَّتِ ایران

زندگی و آثار کیومرث صابری فومنی
بنیانگذار طنزنویسی نوین در ایران

کیوان پندی

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور : گل آقای ملت ایران : زندگی و آثار کیومرث صابری فومنی بنیانگذار
طنزنویسی نوین در ایران / کیوان پندی.
مشخصات نشر : رشت : نشر بلور، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری : ۴۸ص: مصور.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۶-۵۵۳-۶ :
وضعیت فهرست نویسی : فیفا
موضوع : صابری، کیومرث، ۱۳۲۰ - ۱۳۸۳.
موضوع : طنزنویسان ایرانی -- قرن ۱۴ -- سرگذشتنامه
مجموعه : th century – Biography۲۰-Humorists, Iranian – :
رده بندی کتبی : ۱۳۹۵ ی ۸۲ الف ۱۲۸۱/۱ PIR
رده بندی دیویدی : ۸۴۷/۶۲ :
شماره کتابشناسی ملی : ۴۵۲۷۳۹۹

گل آقای ملت ایران

نویسنده : کیوان پندی
ناشر : انتشارات بلور
نوبت چاپ : اول
سال انتشار : ۱۳۹۶
امور فنی : موسسه ساقی
چاپ و صحافی : چاپ زیتون
شمارگان : ۱۰۰۰
قیمت : ۴۰۰۰ تومان

نشانی: رشت، خیابان امام خمینی، کوی انزلی، جنب مسجد، انتشارات بلور
تلفن: ۰۱۳-۳۳۲۴۵۵۷۵ ۰۱۳-۳۳۲۶۲۳۲۲ فکس: ۰۱۳-۳۳۲۵۴۶۱۷
همراه: ۰۹۰۲۱۹۷۵۱۳۳ SMS: ۵۰۰۰۲۰۶۰۵۰۶۰

Email: BoloorBook@gmail.com

Telegram: [Telegram.me/BoloorBook](https://t.me/BoloorBook)

Instagram: [instagram.com/BoloorBook](https://www.instagram.com/BoloorBook)

www.BoloorBook.com

فهرست

۷	پیش سخن
۱۱	حیات زمینی
۱۲	تحصیلات
۱۴	فعالیت های پیش از انقلاب
۱۶	فعالیت های پس از انقلاب
۱۷	دو کلمه حرف حساب، هفت نامه گل آقا و دیگر آثار
۲۴	حیات آسمانی
۲۵	گزیده دو کلمه حرف حساب و اشعار و آثار
۲۹	گل آقا در دیدگاه دیگران
۳۹	تصاویر
۴۸	منابع و کتاب شناسی

پیش‌سخن

گیلان، بی‌هیچ‌گذافه، یکی از کهن‌ترین مناطق ایران در سواحل جنوبی دریای کاسپین و مهم‌ترین مناطق باستانی کشور محسوب می‌شود. مطالعات باستان‌شناختی، فواید تعالی‌نمای اولیه و زیست‌انسانی این مرز و بوم را به صدها هزار سال پیش می‌رساند. تا به‌ترین بررسی‌های باستان‌شناسی در برخی از نواحی و غارهای این اسس، نه تنها قدمت این سکونت را هزاران سال افزایش داده است که این دیار را به قدیمی‌ترین سکونت‌گاه بشر در حاشیه دریای کاسپین تبدیل نموده است. به‌گواهی «سپیدرود» موجود، گیلان کنونی بخشی از سرزمین گسترده‌تری با نام «پشتخوان‌گر» دارد که از هزاران سال پیش از آریایی‌ها، اقوام اولیه و بومی‌ای چون: کاسپی، کادوس و آماردی و بعدها جانشینان ایشان: گیل، دیلم، تالش و گالش در آن می‌زیستند که امروزه میراث ارزشمندی از ایشان را می‌توان دید.

آنگاه که از مطالعه برخی متون تاریخی برمی‌آید، گیلان دارای تاریخ و فرهنگ درخشان با وقایع و فراز و فرودهای بسیاری بوده است. این دیار که تا سده‌های پیشین به واسطه تقسیم خاکش به وسیله رودخانه «سپیدرود»، به دو بخش جداگانه و مستقل «بیه‌پس» (غرب گیلان کنونی) و

«بیه پیش» (شرق گیلان کنونی) تقسیم می گردید، علاوه بر پیشینه‌ی تاریخی، در طول حیات خود، مفاخر و مشاهیر بسیاری را نیز در دامن خود پرورانده و به جامعه عرضه داشته که تعدادشان فزون از شمار است.

اغلب ایشان، از شخصیت‌های برجسته و چهره‌های نام‌آوری بوده‌اند که در حوزه‌های مختلف: علمی، فرهنگی، ادبی، دینی، سیاسی و اجتماعی فعالیت داشته و بعضاً به خطه غرب گیلان و منطقه تاریخی قومنا، به ویژه کهن شهر فومن، حلق دارند که نگارنده به اغلب ایشان در چاپ دوم کتاب «سرزمین و مردم مونا» پرداخته و زندگی‌نامه آنان را آورده است. کسانی چون: ملاعبده‌الفتاح فومنی (مورخ دوره صفوی)، نجاتی ماسوله (شاعر دوره صفویه)، آیت‌الله حاج شیخ علی گیگاسری (از علمای دوره مشروطه)، آیت‌الله حاج شیخ علی حلقه‌ساز (میراث به «علم‌الهدی» (از علمای دوره نهضت جنگل)، آیت‌الله حاج شیخ محمد-فر فومنی حائری (از علمای اواخر قاجار و اوایل پهلوی)، آیت‌الله حاج سیدزین‌العابدین مقیمی فومنی، آیت‌الله حاج شیخ احمد سعیدی گیلانی، آیت‌الله شیخ محمد شجونی واعظ، آیت‌الله حاج سیدابوالقاسم ارباب فومنی (از علمای «رسم‌اس معاصر)، آیت‌الله شیخ محمدتقی بهجت فومنی (ره) (از مراجع تقلید جهان تشیع)، میراحمدسیدفخری‌نژاد متخلص به «شیون فومنی» (از شاعران برجسته معاصر) و دیگران.

اما در این میان، زنده‌یاد استاد کیومرث صابری فومنی معروف به «گل‌آقا» از جایگاه و شأن ویژه‌ای برخوردار است. این هنرمند که او را «پدر طنز مطبوعاتی ایران» و «بنیانگذار طنزنویسی نوین فارسی در ایران» نیز

می‌نامند، از تأثیرگذارترین چهره‌های طنز ادبی ایران معاصر و از طنزپردازان برجسته و موفق این کشور است که در این اثر به اجمال به او و آثارش پرداخته شده است.

در رابطه با معرفی این چهره، که از مفاخر کشورمان به‌شمار می‌رود، اگر چه تاکنون آثار قابل توجهی عرضه شده، اما چنین به نظر می‌رسد که کارهای موجود، کافی نبوده و باید گام‌های بیشتری برداشت. به هر روی از آنجایی که مرحوم صابری از جمله شخصیت‌های تأثیرگذار در جامعه‌مان بوده، از اینرو نگارنده با ژرف‌نگری و بررسی بیشتر، دست به تدوین زندگانی و آثار برده است و نکات مفیدی را در این رابطه تقدیم علاقمندان نموده است. باید در نظر صاحب‌نظران و علاقه‌مندان به تاریخ و فرهنگ دیارمان، گامی هرچند کم، که به شمار آید.

کیوان پندی

فومن - شهریور ۱۳۹۵